

Hennes eget startskott i en arabisk vår

Röken sved i hennes lungor, hon formade den till små ringar och blåste den genom händerna hon format till ett hjärta. Hennes namn hade hon sedan länge glömt bort: hon kallade sig fredskämpe. Livsaktivist. Hon riktade blicken mot klockan hon en gång slängde till marken som en protest mot tidens hastighet, sög saften ur ett grässtrå och la sig ner på gatan. Motorer dundrade och bilar tutade – trots det valde hon att stanna kvar, sära på benen och hala fram sprutan ur fickan på den prickiga klänningen. Hon fyllde den med glädjerus, dunkade bakhuvudet i trottoaren och svor på arabiska. Framför hennes fötter, platsen där elden tog hennes brors liv. Han som offrat sig för alla andra, lagt sitt liv åt ödet för att få korrupta idioter att förstå. Kanske triggade han igång den arabiska våren – vad som kom att bli deras föräldrars oskyldiga död. Men viktigare än någonting annat, hennes bror var en helig martyr – en förebild för demokratin, friheten och den väsentliga kärleken.

Sprutan gled över ådran och hon missade venen. Två år hade gått och nervositeten kunde fortfarande fånga hennes koncentration, hon luktade under sina armar och drömde sig tillbaka till vattenfallet där de som små brukade bada. Där hennes mamma med det arabiska namnet för den ovärderliga brukade använda sin badslöja– den vackra, röda och vattentäta som gav ro genom hela hennes kroppsliga själ. Vattenfallet sköljde bort alla dilemman och trotsade diktaturens alla regler. Det var vått, självständigt och tog sig fram var än viljan drog.

Hon mindes dagen hon slet av sig sin hijab. Hon stod på torget dagen efter hennes brors död och iakttog bakom kistan. Mellan två stenar hittade hon en tom vinflaska som hon smekte med sina sårade fingrar och sen krossade mot marken. Med hjälp av en glasskärva ristade hon sedan in hennes familjs efternamn i armvecket, en familj med värdighet, prestige och självaktning. Hon drog med den blodiga handen längs håret in under den svettiga sjalen och precis där handflatan träffade nacken slutade hon att tro på Gud. För var hade Guds allsmäktighet varit när bensinen tog hennes älskades liv? Var fanns godheten när militärerna våldtog hennes syster och begravde hennes kusin under minor? Så hon rev sönder den. Hon tog ett fast grepp om sin slöja och bet med hennes mest vassa tand sönder alla virkade mönster. Hon skulle inte kämpa för sin rätt som kvinna, utan som individ. Sina rättigheter som människa – ”ty alla är vi lika och på samma villkor skall vi leva” som hennes farfar skrivit i ett brev till det mansdominerade maktstyret.

En bil stannade till vid kanten av hennes kropp. Två stycken poliser drog i hennes hår för att få upp henne på trottoaren. Hon grät. Skrek om att ”det är min rätt som att ligga var jag vill. Med vem jag vill. Hur jag vill och när jag vill”. Kanske hörde de vad hon sa, men oavsett ignorerade de hennes ord och riktade gevären mot hennes huvud. Hennes sinnen för långt borta för att göra sig förstådda, men med ett svagt, krigsskadat öra kunde hon lyssna till deras upprepning av presidentens namn. Hon spottade på någons känga och fick i och med det tre knytnävsslag i ansiktet som tillät henne att följa med i deras rörelser.

Kämpa fick hon göra någon annan gång, det var skönt att tvingas in i ett baksäte, få lägga sig ner och strunta i att känna. Hon somnade och drömde om ett eget vapen att rikta mot sitt eget huvud. Väl tillbaka i verkligheten insåg hon att hon var utan pistol. Hon hade spytt över skinnsätena och nu stod bilen övergiven. Dörrarna var tunga och kändes omöjliga att öppna – så hon satte sig upp, rättade till kjolen och hängde den sista cigaretten i mungipan.

Tändstickorna låg nakna i kartongen och i och med att elden växte tändes även en låga runt hennes barm och hjärta. "Den arabiska våren". Hon rullade orden längs tungan och smakade på dem. Demokrati. Krig. Rättigheter. Frågan om det var värt det hade väckt henne flera nätter. Kanske var allt kring frihet en falsk euforikänsla, vad var det egentligen som berättat för henne att den enda absoluta sanningen var att tycka, tänka och bestämma själv? Kanske mådde alla bäst av att bara låta allting vara, då skulle människor i alla fall överleva. Varför skulle just hon trotsa normer, kämpa för någonting hon ändå aldrig upplevt? Var det egentligen ett omedvetet påtvingat krav från alla andra att tycka som dem?

Men det var som att en ängel slog sig ner på hennes högra sida och bad henne att tänka om. "Tänk att utbilda sig, skaffa jobb, bli gravid med vem man vill och lugna drognerverna på ett omhändertagande sjukhus. Tänk att slippa fundera över vad andra tycker och istället koncentrera sig på vad du själv". Ängeln släckte hennes cigarett mot bilens bakre golv och hon tog fyra djupa andetag. Sen blottade hon sin armbåge mot fönstret, svalde mod och krossade det. Utifrån lirkade hon med låset och lyckades efter tjugo minuter öppna dörren. Aldrig förut hade hennes ben skakat som nu, hon bet i sin läpp och tog snabba steg för att behålla balansen.

Utan slöja med en chans att säga ifrån: fredskämpen och livsaktivisten skulle göra sig hörd i mitten av tusentals revolutionister. Om hennes bror väckt liv i diktaturens motståndare, borde hon inte vara sämre än att dra allting hela vägen. Hela hon blödde. Skrapad och ärrad av diktaturens maktgalenskap: och hon kunde bara inte förstå samvetet hos människor som väljer dödsoffer och makt före fred.

För första gången på trehundra dagar fann hon sig själv vandra stigen av minnen med saltvatten längs de sminkade kinderna. Tårar var inget ord hon gärna använde, tårar visade svaghet, och hon var stark. Hon trotsade alla hinder med en gnutta hopp i bakfickan: kanske skulle hon en dag få uppleva den riktiga smaken av demokrati och inte bara doften av dess bokstäver. Stegen i hennes egna tankar förde henne tillbaka till sin familj. Till hopplösheten som sköljt över henne likt vattenfallets dragande vilja då makten kom och besköt hennes farfar. Dominoeffekten. Hennes far som ville rädda sin pappa, hennes mamma sin man. Hon kom ihåg tuggummit som fastnade under kängan, hennes första injektion och hoten i brevlådan. Hon valde att förtränga den eviga frågan om varför allting egentligen hänt just dem. Kanske lämnades det åt slumpen.

Det fanns två anledningar till att hon valde sin familjs spår att kämpa för frihet istället för att lägga sig platt, lova bort sig själv till en kraftig, rik man och bli gravid med hans barn för att föra generationer vidare. För det första fanns det ingen plats på kartan som pekade på att svika sina egna. Vidare trodde hon också på att varje enskild individ kan göra mycket skillnad. Varje kvinna. Varje man.

Plötsligt skrek de. Högljutt skallade ropen över alla huvuden: Han är död. Och just i den minuten, stod hennes egen makt i hennes egna händer och hon valde att svälja den för att inte bli som dem. Men hon log. Hon log ända in i själen, tänkte på sin bror och plockade ur sin mörkgröna ryggsäck fram sin mammas röda vattenslöja som hon trädde över hårknuten och lät falla över hennes ögon. Gud fanns. Just då i alla fall. Han fanns och han log med henne. Han lade sina värmande händer över hennes rygg och kastade alla sprutor och sorger i en soptunna bakom torgens rostiga staket. Hon knäppte händerna och älskade sitt land. Innerst inne rev dock fortfarande röken, känslan av andra eviga frågor och en undran över vad som skulle komma att hända nu.